

Handreiking voor PO scholen

- OPP leerrendement
- Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) PrO

Aan: besturen/directies/IB-ers & leerkrachten groep 7/8 PO-scholen
Van: directeur-bestuurder SWV VO Groningen Stad
Datum: mei 2020

Inhoud

1. INLEIDING.....	2
2. WERKWIJZE	2
3. ONDERSTEUNING OP BASIS VAN OPP LEERRENDEMENT & OVERIG	2
4. TOELAATBAARHEIDSVERKLARING (TLV) PRO	2
5. OVERDRACHT PO-VO	2
7. GRENSVLAKKEN VAN ONDERWIJS EN ONDERSTEUNING	3
8. CRITERIA VOOR ONDERSTEUNING.....	4
9. BEZWAARPROCEDURE	4

1. Inleiding

Het samenwerkingsverband (SWV) is verantwoordelijk voor de toewijzing en de ondersteuningsbekostiging aan alle reguliere scholen. In deze handreiking staat voor de professionals in het basisonderwijs de uitwerking van de regelingen voor die toedeling. In de handreiking is ook de procedure voor de toewijzing TLV PrO opgenomen.

Van primair belang voor het PO:

1. wat er nodig is voor het VO bij de overdracht van PO naar VO - hoofdstuk 6 in deze notitie.
2. de criteria voor ondersteuning - hoofdstuk 8 in deze notitie.

Voor de VO scholen is er vanuit SWV VO Groningen Stad ook een handreiking geschreven. In die handreiking staat voor de professionals in het VO de uitwerking van de regeling. Geïnteresseerde verwijzers PO kunnen die handreiking opvragen bij de VO scholen of bij SWV VO Groningen Stad. De PO- en de VO-handreiking staan ook op de website van SWV VO Groningen Stad:

<https://www.swv-vo2001.nl/>

2. Werkwijze

We beogen voor de VO scholen ruimte te scheppen in de toewijzing en uitvoering van de ondersteuning aan leerlingen. De toewijzing voor extra ondersteuning en de toelaatbaarheidsverklaring (TLV) PrO zijn besluiten van de scholen zelf zonder het ter beoordeling voor te leggen aan een commissie. Wel hanteren we dezelfde landelijke criteria voor het OPP Leerrendement (voorheen LWOO) en PrO, we passen ze alleen minder rigide toe. M.b.t. de aanvragen van middelen voor ondersteuning is de ondersteuningsbehoefte het uitgangspunt en niet de (gelabelde) beperking van de leerling.

Binnen de OPP's wordt er onderscheid gemaakt tussen:

- een OPP voor leerrendementen (OPP LR)
- een OPP voor overige ondersteuningsbehoefte i.v.m. sociaal-emotionele en/of gedragsproblematiek (OPP overig)

In de praktijk zullen in het VMBO beide vormen van ondersteuning (leerrendementen en overige ondersteuning) vaak samen gaan. Er is echter sprake van één OPP waarin beide ondersteuningsbehoeften worden beschreven inclusief het handelingsdeel.

3. Ondersteuning op basis van OPP leerrendement & overig

De PO-school doet onderzoek naar het leerrendement van de leerling op basis van de toetsen binnen het LVS en de tabellen binnen de Plaatsingswijzer. De didactische criteria voor deze vorm van ondersteuning, alhoewel minder rigide, blijven op hetzelfde niveau als het was bij een LWOO indicatie. De aanlevering van een intelligentietest is bij het vaststellen van de leerrendementen niet meer noodzakelijk. Op basis van sociaal-emotionele aspecten en/of gedragsproblematiek kan de VO-school bij het SWV VO ook een OPP overig aanvragen t.b.v. ondersteuning aan een leerling. Zie verder voor de criteria hoofdstuk 8. De gegevens worden door de PO-school via OSO overgedragen.

4. Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) PrO

Het PrO is een onderwijssoort waarbij voor de toelating tot het PrO de landelijke criteria gehandhaafd blijven, zie voor de criteria hoofdstuk 8. Er moet door de PrO school een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) PrO worden aangevraagd bij het SWV. De aanvraag wordt voor de toekenning niet getoetst door het SWV. Kwaliteitsborging op de toetsing vindt plaats via een systeem van audits en door de betrokkenheid van deskundigen bij de aanvraag.

5. Overdracht PO-VO

Om aan te sluiten bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling is het van belang om te weten waardoor geringe leerrendementen worden veroorzaakt (absolute versus relatieve leerrendementen) en welke ontwikkelingsmogelijkheden de leerling heeft. Er kunnen hiervoor

diverse verklaringen zijn die onvoldoende zichtbaar zijn in de gegevens van het leerlingdossier. Om voldoende af te kunnen stemmen op de onderwijsbehoeften en mogelijkheden van de leerling is (soms) gericht onderzoek nodig. Het is van belang een totaalbeeld van zowel de cognitieve mogelijkheden als het sociaal-emotioneel functioneren van de leerling in kaart te brengen. Er wordt verder ingezet op vroegtijdige, bij voorkeur, warme overdracht.

Uiterlijk 15 maart en zo mogelijk eerder wordt via OSO overgedragen:

1. De NAW gegevens
2. Het overdrachtdossier vanuit het eigen leerling-administratiesysteem (LAS) met daarin:
 - a. het advies (PrO - BB - KB - GL/TL/MAVO - HAVO - VWO); voor het advies PrO worden de landelijke criteria gebruikt. Het advies wordt integraal onderbouwd in de Plaatsingswijzer zelf, onder het kopje 'onderbouwing';
 - b. een lijst m.b.t. de sociaal-emotionele ontwikkeling vanuit het schooleigen lvs;
 - c. bij voorkeur: de leerrendementen;
 - d. indien nodig: advies over ondersteuning in het VO en op welk gebied;
 - e. indien nodig: een beschrijving van de ondersteuningsbehoefte middels de bijlage in OSO: https://www.overstapserviceonderwijs.nl/app/uploads/2018/09/Bijlage-Toelichtingonderwijsbehoeften_06.pdf
3. De Plaatsingswijzer als bijlage via OSO. In de Plaatsingswijzer worden de vaardigheidsscores ingevoerd, samen met de gehanteerde toetsen. Voor het vaststellen van de leerrendementen worden de signaleringslijsten van de Plaatsingswijzer gebruikt.
4. Bij een PrO advies is de IQ bepaling¹ verplicht. Het onderzoeksrapport wordt als bijlage via OSO meegezonden. In de Ommelanden verzorgt het VO de test. In de stad Groningen wordt de test uitgevoerd door de PO scholen.
5. Indien aanwezig en relevant kunnen IQ gegevens voor de overige leerlingen die overgaan naar het VO via OSO worden aangeleverd.
6. Relevante verslagen van diagnostiek en begeleiding/behandeling (zoals bijv. dyslexie, dyscalculie) worden als bijlage via OSO verzonden.
7. Overige, door het PO te beoordelen, relevante informatie als bijlage (indien aanwezig). Indien de leerling in het PO ondersteuning heeft ontvangen die in een OPP, handelingsplan of eigen leerlijn is beschreven, wordt deze via OSO meegezonden als bijlage.

Het advies van PO is bindend, het VO heeft vervolgens zorgplicht². Het VO doet binnen zes (+ vier) weken onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Als dit onderzoek oplevert dat de school niet kan voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling (gerelateerd aan het eigen schoolondersteuningsprofiel), dan is het zaak het gesprek aan te gaan met de betrokken basisschool én de ouders van de leerling met pro-indicatie. Het is aan te bevelen de onderzoeksresultaten goed te betrekken in dit gesprek.

Daarnaast kan het zijn dat het PO als onderwijssoort vmbo heeft geadviseerd, maar dat het VO op basis van het onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte tot de conclusie komt dat het een leerling is die in aanmerking komt voor het VSO. Het advies is dan op onderwijssoort wel bindend (nl. vmbo), echter de setting is binnen het VSO.

7. Grensvlakken van onderwijs en ondersteuning

Indien de school twijfel heeft over de toekenning van een TLV PrO of VSO of plaatsing in een VMBO/HAVO/VWO school dan verzorgt ze een Meer Partijen Overleg (MPO) met de betrokken partijen. De partijen in het MPO zijn:

- a. de verwijzende school;
- b. de ouder;
- c. de school zelf. Bij voorkeur kan de school een verzoek aan het ECT richten om te ondersteunen bij het MPO;
- d. een school op het betreffende grensvlak met het PrO, VSO of andere reguliere school;
- e. indien gewenst in afstemming met de partners in het AOJ-team.

¹ Een IQ bepaling heeft geen strikte houdbaarheidsdatum, zoals de termijn van twee jaren in de tijd van voor Passend Onderwijs. We laten het aan de afweging van de professionals om te beschouwen of een IQ bepaling nog actueel en relevant is.

² Over de relatie tussen bindend advies, zorgplicht en het inrichtingsbesluit zijn we met OCW in gesprek.

De uitkomst van het overleg is leidend voor de school die de zorgplicht heeft. Indien de school waar de leerling naar wordt verwezen zelf niet heeft deelgenomen aan het MPO dient er een nieuwe overweging worden gemaakt in het bijzijn van de betreffende school.

8. Criteria voor ondersteuning

Leerrendementen

Uit het didactisch profiel blijkt dat er een leerrendement is tussen 50% en 75 % (voorheen 25-50% leerachterstand) t.o.v. de didactische leeftijd op twee of meer domeinen van de schoolse vaardigheden: begrijpend lezen, inzichtelijk rekenen/wiskunde, spelling en technisch lezen. Eén van de twee domeinen moet in ieder geval begrijpend lezen of inzichtelijk rekenen/wiskunde zijn.

Het didactisch profiel wordt samengesteld op basis van de signaleringslijsten van de Plaatsingswijzer en dossieronderzoek (minimaal drie jaar LVS gegevens).

Het kan relevant zijn om naast het eerder genoemd didactisch profiel onderzoek te doen naar sociaal emotionele- of gedragsproblematiek. De problematiek wordt aangetoond middels psychologisch of psychiatrisch onderzoek. De orthopedagoog of psycholoog weegt of het onderzoek recent genoeg is en relevant voor de ondersteuning die in het onderwijs wordt geleverd. De ondersteuningsbehoefte staat immers centraal en niet de beperking van de leerling.

Beredeneerd afwijken

- leerlingen met een didactische leeftijd lager dan 51 (bijvoorbeeld leerlingen uit groep 7 en leerlingen uit andere landen): de absolute niveaus worden gehanteerd. Bijvoorbeeld DLE < 40 in januari of een DLE <45 in juni.
- m.b.t. de grenzen van net niet/net wel ondersteuning of net niet/net wel VMBO/PrO wordt 5-10% 'vrije ruimte' gehanteerd. In dat geval wordt een beredeneerde afwijking omschreven.

Testmaterialen:

- Niveau-adequate toets, maximaal één keer terugtoetsen. Doortoetsen is geen vereiste voor het vaststellen van de leerrendementen.

Intelligentieniveau in relatie tot leerrendementen

Het onderscheid in IQ <91 dan wel >90 is niet meer een vereiste om een OPP leerrendement voor de leerling te maken.

NB De onderwijssoort voor de leerling wordt niet bepaald door intelligentiegegevens maar door het advies van het PO. Als het PO, ter onderbouwing van het advies, intelligentiegegevens wil gebruiken is dat begrijpelijk. De VO school moet zich houden aan het advies van de PO school.

Als de leerling eenmaal in het VO zit en de VO school twijfelt of de leerling het niveau wel aankan kan het VO zelf een intelligentietest uitvoeren.

Indien voor de onderbouwing van een OPP wel intelligentietesten worden aangeleverd en deze verouderd (>2 jaar) zijn, volstaat een verklaring van het intelligentieniveau afgegeven door een orthopedagoog/psycholoog. De beredeneerde afwijking wordt omschreven.

Toelaatbaarheid voor het praktijkonderwijs (wettelijke regeling):

- Het intelligentieniveau is minimaal 55 en maximaal 75-80;
- En uit het didactisch profiel blijkt dat de leerrendementen < 50 % (voorheen leerachterstanden van >50%) t.o.v. de didactische leeftijd op twee of meer domeinen van schoolse vaardigheden;
- Eén van de twee domeinen moet in ieder geval begrijpend lezen of inzichtelijk rekenen/wiskunde zijn;
- Voor de PrO school bestaat beleidsruimte als het IQ 75-80 bedraagt of er is sprake van strijdigheid van gegevens (het IQ wijst op VMBO en de leerrendementen op PrO of omgekeerd).

9. Bezwaarprocedure

Bezwaren vallen in twee categorieën uiteen: een bezwaar van een ouder/verzorger m.b.t. de geboden ondersteuning en begeleiding op school (A) én daarnaast de mogelijkheid van bezwaar van

een ouder/verzorger en/of het schoolbestuur m.b.t. een afgegeven TLV door het SWV (B). Als een ouder/verzorger het niet eens is met de ondersteuning en begeleiding die op school geboden wordt, kunnen de volgende stappen - bij voorkeur volgordelijk - worden doorlopen:

A. Bezwaar inzake de ondersteuning op school

1. Een bezwaar van een ouder over het aanbod van de school is een zaak tussen ouder en school. In de eerste plaats dragen school en ouder er zorg voor om het uiterste uit hun gesprekken halen om tot een oplossing te komen bij de ondersteuning van de leerling. Als de leerling al op school zit dan is de eerst aan te spreken persoon de leerkracht/mentor van de leerling. Daarnaast wordt de leerkracht/mentor ondersteund door de intern begeleider/ondersteuningscoördinator en het management van de school. Als de leerling nog niet op de school zit is er een toelatingscommissie die kan worden benaderd. Ook de toelatingscommissie wordt ondersteund door het management van de school.
2. Bezwaren over de ondersteuning en of plaatsing in het PO en VO verlopen via de bezwaar/klachten procedures van de betreffende school. In een vroeg stadium, ruim voor de aanmeldingsdatum, kan ook de PO-VO consulent³ worden ingeschakeld door de PO-school.
3. Alle scholen hebben een klachtencommissie die kan worden benaderd voor bezwaren over het handelen van de school. In de schoolgidsen en websites van de scholen staat hoe de klachtencommissie kan worden benaderd.
4. Indien er geen oplossing wordt gevonden tussen ouder en school, kan de ondersteuning van het SWV ingeroepen worden. Op de website van het SWV VO Groningen Stad staan de contactgegevens van het Expertise- & Consultatieteam en er is een contactformulier voor ouders opgenomen.
5. Als ook dat geen oplossing biedt, kan de hulp van de onderwijsconsulent (<https://onderwijsconsulenten.nl>) ingeroepen worden.
6. Als voorgaande niet heeft geleid tot een oplossing, dan kan de landelijke geschillencommissie Passend Onderwijs worden ingeschakeld: <https://onderwijsgeschillen.nl/commissie/geschillencommissie-passend-onderwijs-gpo>. Zij gaat over geschillen tussen ouder en de school (niet via SWV) over de vraag of de school in het kader van zorgplicht een passend aanbod heeft gedaan. Elke school is hier verplicht bij aangesloten en de commissie wordt in stand gehouden door de landelijke Stichting Onderwijsgeschillen (www.onderwijsgeschillen.nl). Deze commissie behandelt geschillen aangaande drie zaken: verwijdering, weigering en het OPP.
7. Daarnaast kunnen ouders bij geschillen over toelating/verwijdering als er sprake is van discriminatie op grond van godsdienst, seksuele geaardheid etc. een niet-bindend oordeel vragen aan het College voor de Rechten van de Mens (CRM) in Utrecht (<https://www.mensenrechten.nl/nl>).
8. In laatste instantie kan er beroep worden aangetekend bij de rechter (ook na een oordeel van de geschillencommissie en/of het CRM).

Als een ouder/verzorger of een schoolbestuur het niet eens is met een afgegeven toelaatbaarheidsverklaring (TLV) door het SWV, dan kunnen de volgende stappen - bij voorkeur volgordelijk - worden doorlopen:

B. Bezwaar inzake een afgegeven toelaatbaarheidsverklaring (TLV) door het SWV

1. Allereerst kan het bestuur en/of de ouder terecht bij de Commissie van Advies zelf. Zij vervullen een interne mediërende rol als het gaat om de afgifte van een TLV. Doel is om het bestuur c.q. de ouder betere uitleg te geven over de onderbouwing van de TLV.
2. Als de voorgaande stap geen oplossing biedt dan kan het bestuur c.q. de ouder zich wenden tot de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring (LBT). De Commissie bestaat uit deskundigen die over specifieke expertise beschikken die nodig is voor het beoordelen van de bezwaren. Zie verder: <https://onderwijsgeschillen.nl/commissie/landelijke-bezwaaradviescommissie-toelaatbaarheidsverklaring-lbt>
3. In laatste instantie kan er beroep worden aangetekend bij de bestuursrechter (ook na een oordeel van de LBT).

³ De PO-VO consulenten werken in de PO-VO overstap in de gemeente Groningen en worden gefaciliteerd vanuit SWV VO Groningen Stad.